

per se uidentes facti a nisis. Videtur, n. aque facte in ethyopia per tēpora; hic a cane usq; ad arturum multe & abūdāter: hyme aut mille; et fructus nutriūtur cū crescūt in ipsis; et ppter hoc simul annualibus aduenit fluius. Isti, n. nebulas maxime ferūt et regionem; & quicūq; alii uenti fiūt estiuales aut hos q bus ostēdentibus ad montes defluunt aque ad stagna; per que Nilus fluit. Adhuc autem & qui a niue dicentibus fluere sub cōtrarietates testificātur huic rationi quodque in concursibus mēsiū magis crescere fluuiū. Etenim aque cōsueuerūt fieri tunc magis & qd nō similiter copiosū inchoans cū postremo. Adhuc autē; quādo nothi flāt minus q̄ quādo utiq; boree. Boreas enim nūbes fert ad locū ex quibus aqua facta implet Nilus. De Nilo quidem igitur hec dicta sūt.

Explicit liber de inundatiōe fluii. Incipit phisionomia Ari

Voniā et anime sequuntur corpora; et ipse secūduz seipsas nō impassibiles a motib⁹ corporis; hoc autem manifestū sit ualde ī ebrietatibus & egritudinibus. Multū nāq; anime mutata uidetur a passionib⁹ corporis; et econtrario utiq; corpus cōparat passionib⁹ anime manifestū ficta amores & timores tristitias & delectationes. Amplius autē & nata factis uel genetatis magis utiq; aliquis cōspiciet q; corp⁹ & anima ita se habent cōnaturalia; qd fiunt cause plurimarū passionū ad iuicem. Nunquam enim animal factū uel generatū est tale q; formā q; haberet alterius animalis; animā uero alterius; sed semper eiusdem; id est animalis corpus & animā; quare necessariū est cōsequi tali corpori talem formā. Amplius autē & scientes contra animalū ex forma possunt cōsiderare; equites autem equos & uenato. Si autē hec uera sunt; erit itaq; phisionomizare; hi quidem igit pro generari phisionomes secūdu modū; argumētantur phisionomizare unusquisq; ad unū; alii quide; ex generib⁹ animalū phisionomizant ponentes secūduz unū qdq; genus signā quandā aīalis & spēi aīaz; alii at ī talib⁹ corporis similē hnt corpus; et animā similem putabāt. Alii autē; quidam hoc quidem faciebāt non ex omnibus animalib⁹ experiebātur; sed distinguebāt ex ipso genere hominū secūdu gen

res quęcūq; differunt secundū uisus et mores: ut egyptii et tra-  
ces: & scire similiter electionē signorū faciebant: quidam autē  
ex moribus apparentib⁹ quales mores dispositionem sequan-  
tur. Sequitur autem unusquisq; mos iracūdo timido coeūti &  
in utrisq; aliarū passionum. Est autē secundū omnes mores hō-  
rū phisionomizare & adhuc secundū alios & electionē signorū  
dissimiliter fieri. Hi quidē igitur et mores solū phisionomizāt:  
Primū quidem quidā non idē ipsi existentes mores qui sūt in  
facie eosdē habēt: ut fortis et inuerecūdus: eosdē autem habēt  
uel intellectualib⁹ animalibus multū separatū. Secundo autē  
q; secundū quedam tēpora mores nō eosdem sed aliorū habēt:  
tristibus enim existētibus quādoq; contingit diem delectabili-  
ter ducere et morem accipere qui ē hilaris et ecōtrario hilarem  
cōtristari q; mos qui erat in facie permittatur adhuc cū his de  
paucis utiq; sēper apparētib⁹ signū accipiet: qui autē ex fe-  
ris phisionomizāt: nec recte electionē signorū faciūt. Non eīm  
ē utiq; dicere per trāseuntem formā uniuscuiusq; animalium  
q; quicūq; uni similis huic corpore erit: et anima similis erit:  
Primum quidē ergo ut simpliciter dicere nullus utiq; uidebit  
hominem ita similē bestie sed assimilantē in aliquo. Adhuc au-  
tē cum his animalia pauca quidē propria habent signa: multa  
uero cōmunia. Quare si utiq; similia his que non secūdum p-  
priū: sed secūdum quē aliquid magis iste leoni q̄ ceruo simi-  
lior. Merito enī primā uero corporū propriū quid significare:  
quia autē cōmune: cōmune quidē igitur signorū nihil utiq; ma-  
nifestabunt phisionomizātium. Si autē aliquis propriū uni-  
uscuiusq; ferarū elegerit: non utiq; habebit assignare cuius sūt  
hec signa: merito. n. proprii: propriū autem nulli⁹. Nullū autē  
animaliū phisionomizatorū i anima habebit utiq; aliq; ac-  
cipere. Neq; enim forte solū leonem sed alia multa: neq; timi-  
dū lep⁹ sed & alia infinita. Si ergo neq; cōmunia eligentiū ma-  
nifestū aliquid sit: neq; secūdum propria: non utiq; erit unum  
quodq; aīaliū aspicere: s; ex hominib⁹ electionē est faciēdū pa-  
tientib⁹ eandē passionē: ut si fortis inspiciat aliq; signa fortia  
animalium in unū accipientē oportet pscrutari que passiones  
his quidē oībus isunt: aliorū autē alium nulli accidit. Si. n. ibi  
quīs elegerit q; eadem sūt signa fortitudinis p̄dictis aīalib⁹ nō  
solū fortitudinis cōe; in eē passiōe; eorū q̄ sūt multū: sed & alia

quedam sic utiq; dubitabit utrum fortitudinis aut alterius signa sint sed oportet ex plurib; eligi animalibus & non habentibus ullam passionē communem manifestam: sed quod cuius utiq; signa respicit quecūq; quidem signorum māsiua sunt aliquid mansuū signāt. Que quidem autē ueniētia discedētia & deficiētia quomodo utiq; signum uerū erit non manentis in anima. Siquidem enim māsiuum adueniēs et deficiens signū quis suscipiet; contingeret utiq; ipsū quidem uerū esse; non tamen cōueniens utiq; erit nō sequens super rē. Quecūq; autem passionēs facte anime nō in aliquo permutant signa que sunt in corpore quibus utitur phisionomon nō erūt itaq; hi; cōgrues arti: ut que sunt circa oppositiōes et sciētias medicum aut ci tharistā non cōtingit cognoscere; nec adiscentem aliquam disciplinā; nō aut permutat; est a signis quib; utitur phisionomō. Oportet ergo determinare circa qualia quedā est phisionomia; quoniam nō circa omnia & ex quibus singula signa accipiuntur. Deinde consequenter de manifestissimis unūquodq; manifestare. Phisionomia est ergo sicut et nomē ipsius dicit de naturalib; passiōibus que sūt in anima et accidētium quecūq; adueniūt & transmutant signa phisionomonizata. Qualia autē; hec sunt; pōsterius declarabitur. Nūc autem dicā ex quibus generibus signa accipiūtur; et sunt omnia. Ex motibus enim phisionomonizēt & ex figuris et colorib; & ex morib; apparētib; ī facie; et ex coloribus; & ex leuitate; & ex uoce; & ex carne; et ex partibus; & ex figura totius corporis. Vniuersaliter quidē hi; sūt que dicūt phisionomones de omnibus generatiōib; ī quibus sūt signa; siquidē immanifestus; aut nō designatiuus fuerit talis trāsitus remouit predicta; nunc autē fortassis melius ē unū quodq; de singulis quecūq; manifesta de phisionomonizatis certius explanare. Signa autem dicūtur quecūq; aut sūt singula referūtur quecūq; non in predictis manifestū est.

c Olores quidem ergo significāt acuti calidū & sanguineum albi; rubei autem bonam natiuitatē; quando in leui corpore accidit hic color.

p Ili autem molles quidem timidum; duri autē; fortem; hoc autē signū sūptū ē ex omnib; animalib;. Timidissimus igitur ceruus; lepus; ouis et pilum molliissimū habent; fortissimus autem leo; aper; & pilū durissimū naturaliter habēt

Est aut et auius hoc idem uidere uniuersaliter enim quecuq;  
quidem habent duram pennam fortem; quecuq; aut mollem;  
timida; et particulariter est hoc quidem uidere in coturnicib;  
et i gallis; similiter enim habent et i generib; hominū hoc idē  
accidit. Quicunq; quidem enim apud septentrionem habitāt  
fortes sunt et durorū pilorū; qui at apud meridiem timidi; et  
pulum mollem habent. Pilositas autem q̄ ē circa uētre; loqua  
citatem significat; hoc autem refertur ad genus auium; propri  
um enim auis est eorum que sunt circa corpus pilositas; que est  
circa uentrē; eorū autem que sūt circa intellectū loquacitas.

c Aro autem dura quidem et habitus naturaliter insensi  
bilem significat; leuis autem et bene nata et instabilem  
nisi in forti corpore et habenti extremitates fortes hoc accidit.

m Ocus autem tardi quidem mollem i alterum; acuti ue  
ro calidum. In uoce autē grauis quidem et distensa  
fortem; acuta autē et remissa timidū.

f Iguare autem et passionēs que apparent in facie secūdu;  
similitudines accipiūtur passioni; quādo enim patitur  
aliquid fit ut si hoc habet quādo aliquis irascitur irascibile si  
gnū eiusdem generis mas femina maior et fortior et extrema  
corporis fortiora et grossiora et boni habit; et meliora secun  
du; omnes uirtutes.

f Ignorū autem que sunt in parte fortiora sunt que acci  
piūtur manifesta in morib; et secūdu; motus et figu  
ras; oino autem uni quidem signorū credere fatuū est; quādo  
autem plura cōueniunt que sunt in uno accipiat magis utiq;  
Sed cōueniēs utiq; quis accipiat uera esse signa. Est autem ali;  
modus secūdu; utiq; aliquis phisionomizat nulli; quide;  
aggressus est; ut si necesse est iracūdu; et tristem et paruū secū  
du; morem inuidū esset et si nō sunt inuidi. Signa illis autem  
prioribus cōtinger utiq; phisionomoni et inuidū iuenire maxi  
me quidem quādo talis proprius modus phisionomizandi  
posse autem quibusdam existētib; necessariū esse propriū pu  
tamus philosophie quod est cōtrariatur hoc secūdu; passioēs  
phisionomizare et mala secūdu; passione; quidem itendēs  
acutā cōsuescet utiq; aliquis oportere ponere iracūdi;

i Ndignatus autem et iratus descēdere cōsueuit uocem;  
& acute loquitur; qui autē remissus stat; remittit uocē;

& graūiter loquitur. Rursus autem animalium fortia quidem grauis uocis sunt; timida autem acute uocis leo & taurus et canis latrabilis & gallorum qui sunt boni animi grauius uociferantur. Cereus autem & lepus acute uocis sunt. Sed forte et in his melius est non in eo quod ipsorum uox est acuta et grauis: forte autem timidum ponere; arbitrandum est fortitudinem quidem fortis; remissam autem & imbecilem timidi. Est autem potissimum quando signa non confessa sed subcōtumacia nihil ponere nisi sunt horum dicta qualia qualium credibilia et maxime quidem in speciem sed non in omnia genera referre. Similiora enim sunt quesito non enim totum genus hominum phisionomizantur: sed quedam que sunt in genere.

i Illi duri figura corporis erecta offensa et costae et extrema corporis forma et magna et uenter amplius et contracta ad se axim lati et distantes nec ualde colligati; nec omnino dissoluti collum forte non uehementer carnosum pectus carnosum et latum antea antea pontem deorsum contractum oculis charopus; nec ualde expansus et omnino clausus siccus color qui est in corpore acuta frons recta non magna uisus neque leuis neque omnino rugosa;

p Illi molles corpore inclinatus non erectusque sunt sub umbilico sursum tracta contra facile subcroceus; oculi imbeciles et palpebrizat et extrema corporis imbecilia et crura parua manus longe et subtiles; lumbi autem parui et imbeciles figura contenta in motibus non in uerecondis sed inclinata et stupefactibilis mos qui est in facie facie mobilis sollicitus.

c Aro mollior non boni habitus nec ualde pinguis qui sunt circa musculos scapularum et inferiora remissa bene soluta; qui sunt circa costas et secundum deorsum non carnosus corpus album rubeum et purpurea cutis subtilis; pili non ualde duri; nec ualde nigri; oculus charopus humidus.

q Ve sunt circa collum et crura carnosae complexae & colligata cotile rotunda; musculi scapularum sursum expansi; frons magna circularis carnosae; oculus croceus; crura circa cauiam grossa carnosae rotunda; mandibulae magne carnosae; labia carnosae; crura longa; collum grossum; facies carnosae; sublonga sufficiens; motus autem & figura et morem qui apparet in facie secundum similitudines accipit.

o Culcus apertus & splendidus palpebrae sanguineae et grosse et

parue curue musculi scapularum sursum eleuati figurā non re-  
cta s3parum curua.

i N motibus aut acutus rubeus corpore color sāguineus  
facies rotūda: pectus sursum tractum in motib9: et loqns  
tarde: et uox plena spiritu: et oculus hilaris non splendidus ni-  
ger: et neq ualde apert9: neq omnino clausus palpebrizās tar-  
te: oculorum. n. qui palpebrizāt hi quidem timidū: hi uero cali-  
dum signant.

f Rons bene magna & carnofa et leuis que sūt extra ocu-  
los facies uidetūr humilior & sōnolentior: neq intense  
aspiciens neq remisse in motib9 tardus erit et remissus figura  
& more qui ē in facie nō preceps: sed uidetūr bonus.

r Vgosa facies & mater oculi cōfractum simul aute3 et cō-  
fracta oculor9 duo signāti: hoc quidē molle & femininū  
aliud uero demissū pauidū in figura hūilis et motib9 remissis:

o Culus cōfractus: genu flexibilis: inclinatiores capitis ad  
dextra motus: manū supini et dissoluti & ambulatio-  
nes duplices: hoc quidem circūclinatū: alio uero tenētes lūbos  
& oculorū despectiones: qualis utiq fuit dyonisijs sophista.

f Acie remissus nigri coloris mater que sunt circa faciem  
quasi abrafa facies rugosa recti crinis et nigri.

r Ectus corpore figura bñ latus animosus subruffus spa-  
tule distātes & magne et late extrema magna et fortia  
leuis ē: circa pectus & circa bubones boni menti circū cursus  
capillorum deorsum descendens.

f Ortis specie bñ carnosus caro humida multa bone ma-  
gnitudinis: et commēsuratus figura curu9 cursus capil-  
lorum sursum uulsus. Oculi sunt rugosi sōnolent9 facie mo-  
te uidetur. Paruorū membrorū et paruorū articulorum mā-  
ter & paruorum oculorū et parue faciei. Quibuscūq est su-  
perius labium eleuatū et specie precipites superrubicūdi:

m Misericordes sunt quicūq sunt albi coloris et puri: et ha-  
bent oculos quasi cū quadam liptitudine: et nares deor-  
sum distantes: et sēper plorant: isti tales et amatores sunt mu-  
lierū et generatiui feminarū: et circa mores interrogatiui: et sē-  
per commemoratiui et bene natī calidi: horū aute3 signa dicta  
sūt. Misericors est sapiens & timidus & ornatus: Immisericors  
est indisciplinatus et inuerecūdus:

b Oni ad comedendū hi quibus id quod ab umbilico ad pectus maius est: aut qd est ex inde usq; ad collum. Qui ē albi coloris et pilosus rectis capillis et grossis et nigris in tempora pilosa oculus pinguis et insanus. Amatores autem somni sūt qui habēt superiora maiora & calidi: et habent carnē boni habitus; & pili cōtra uentrē. Qui habēt superiora maiora et curuiora & carnosiora; sūt memores.

Incipit de signis particulariter;

u Idetur autem mihi anima et corpus cōpati ad inuicem & anime habit⁹ alterat⁹ simul alterat corporis formā; & iterum forma corporis alterata simul alterat anime habitū. Quoniam enim anime ē trīstari & letari manifestū est q; trīstes obscure faciei sunt; gaudētes autem hilares. Siquidem igit adhuc anima dissoluta forma que est in corpore existente contingit dissolui: siquidem et ita anima & corpus cōpatiūtur; nō tamen cōferentes ad inuicem. Nūc autem manifestū q; utrūq; utriq; cōsequitur. Maxime quidē igitur ex hoc manifestum si et inania uidetur eē circa animam et medici medicinis purgātes corpus: et dietis utentes i ipsi permutant animā a mania; curationib⁹ aut corpus & simul corporis forma soluitur: et anima a mania permutatur. Quoniā quidem utraq; soluūtur palam quoniā cōferunt ad inuicē. Manifestū autem est q; uirtutibus anime similes corporis forme fiūt; quare erūt omnia similia in animalibus eiusdē cuiusdam declaratiua. Multa autem animalia sūt et que operātur: he quidem proprie passionēs uniuscuiusq; sexus animalium sūt; alie uero cōmunes i propriis ei⁹ operibus anime proprie passionēs secūdum corpus; in cōmunibus autē cōmunes. Cōmunes quidem sūt iniuria; et que est tuta uenerea extēsiō lateratū et uilium. Cōmunis est iniuria; ē iniuria porcorū et asinorum habitus qui est circa uenerea; proprium autem ē in canibus quidē contumeliosissimū; in asinis autem triste. Qualiter quidē igitur cōmune quidem et proprium cōuenit distingui dictū est. Opus enim ē multa cōsuetudie si aliquis debet esse in ea sufficiens ad dicendū singula de his. Quoniam, n. ea que uidētur in corporib⁹ dicūtur referri ad similitudines que fiūt ab animalibus & ab talibus: et proprie qdam alie a caliditate et frigiditate fiunt. Sūt enim horū quedā apparentium i corporibus parua differētia utētia & eodē noīe

appellatur pallores qui sunt facti a tumoribus & a laboribus ipsi  
eodem nomine utuntur & differentiam parua habeant ad in  
uicem; parua autem differentia existente non facile est cognoscere: sed  
ex consuetudine forme apparere qui et assumere. Est autem opti  
mus modus & uelox qui est ab apparente conuenientia & contin  
git ita eodem utente multa cognoscere: & non solum uniuersali  
utile est: sed ad electionem signorum singulorum elementorum: & de  
cere oportet talem ut quod eligitur uult. Amplius autem secundum ele  
ctionem signorum: & syllogismo uti quo opus est: nisi utique contingat  
adiungentes: & conuenientibus conuenientia: ut si inuerecundus  
erit & paruiloquus: & fur utique erit & illiberalis: & fur quidem con  
tingens in uerecundia & paruiloquiū illiberalis. In talibus quidem  
igitur cuiusque oportet hoc modo secundum conuenientiam fieri scien  
tiam: non quando primum tentabo alium distinguere: & quod ipse  
contingit permutari ad tendendum fortia & timida: & iusta et iniu  
sta. Distinguendum autem alium genus in duas formas: in mascu  
linam et in femininam adiungentem: & ueniens unicuique forme.  
Sunt enim similia & que conatur nutrire ferarum mansuete ma  
gis & moliores secundum animas femine maribus sunt: minus autem  
fortes uerum nutrimenta et assuetudinem manuū recipientes ma  
gis. Quare existentes tales erunt alicubi minus iracunde maribus.  
Manifestum autem hoc ex nobis alicui est: quoniam cum ira uincimur dif  
ficulter prudentes: et maxime fortes sumus ad nihilum ueniendum.  
Ferimur autem ad cogendum et operandum ad quod ira mouetur  
at mihi et magis uel mali aut operatiua fieri femina masculis et  
puolantiora et minus defesiua. Femine quidem igitur et que circa nos  
nutriunt et ualde alicubi manifesta sunt: que uero sunt circa siluam  
omnes consistunt pastores et uenatores: quia talia sunt qualia dicta sunt.  
At uero et hoc manifestum est quod singulum in unoquoque genere fe  
mina mare minoris capitis et angustioris faciei: et subtilioris  
coli: et pectora ibecilia habent: et paruorum costarum sunt. An  
chas autem et coxas magis carnosas maribus: gentia mollia et cru  
ra subtilia habent: pedes uero pulchriores & formam totius cor  
poris molliorem magis quam fortiolem: minus neruosa autem sunt  
& molliora utentia humidioribus carnibus. masculina uero his  
omnibus contrariam habent naturam: uerum fortior et iustior  
est genere. Que uero femine timidor et iniustior: his ita se habet  
tibus uidetur leo omnium perfectissimum in assumendo maris formam.

1 Eo eim habens os bene magnum: faciem autem quadratam non ualde osseam: superiorem mandibulam non preextantem: sed equaliter pendente deorsum: Nasum autem magis grossum q̄ subtilem: oculos carpos concauos nō ualde rotundos: neq; ualde protensos: magnitudinem uero moderatam: supercilium bene magnū: frōtem quadratam: ex medio subconcatam: ad subtilia autem & nasum sub fronte: sicut nabes superstat: superius autē fronte iuxta nasum habet pilos inclinos: caput moderatum: collū bene longitudinis grossum inodatum habet: crines flauos nō planos: neq; ualde crispas q̄ sunt circa iuncturam spatularū bene spaciofa magis q̄ coniuncta: spatulas fortes & pect⁹ iuuenile: & metra frenon latum et bene dorfatū. Anche uero carnose et coxe: crura fortia & neruosa: balen iuuenilem: & totum corp⁹ articulatū & neruolum: neq; ualde humidū. Ambulat autē tarde magnifice transiens: & mouens se in spatulis quādo ambulat. Talis eim est secundū ea que sūt circa corpus: que autē circa animam datiuū & liberale: magnanimum et amatiuū uictorie: & mansuetū in iustum et amatiuū cum quib⁹ associabitur.

p Ardalis autē fortib⁹ esse uisus femine forme est magis q̄ nunc secundum crura. His autē cooperatur et aliquod opus fortitudinis operat. Est eim habens facie parua: os magnum: oculos paruos: albos: cōcauos: ipos enim superficiales: frontem longā: aures rotundas magis q̄ planas: collum longū ualde et subtile: pectus non amplū: et longū dorsum: anchas carnosas et coxas: quia uero sūt circa ilia et uentrē leuia et magis. Color autē uariū et totum inarticulatū est et immensuratum. Forma autem corp⁹ talis est: in his que secundum animam paruum est et futurū: et omnino dicere et dolosum: aliū autem que mirū fōtri conuenientia et assumpta animalia masculine forme et feminine dicta sunt. Alia autē qualia sunt facile est utiq; pertrāsire. Quicunq; autem ad phisionomizandum conspiciere cōtingit ab animalibus in electione signorū dicitur. Electio autem signorū que est scdm homines sic accipit.

q Vibuscunq; pedes bene nati: & magis articulati aures: & neruosi fortes sunt: secundū ea que sunt in aia redtentur ad masculinum gen⁹. Quicunq; autē pedes paruos strictos inarticulatos habent: delectabiles autē uidere q̄ fortiores

molles sunt secundum ea que sunt in anima referuntur ad femininum genus. Quibus pedis digiti curui inuerecundi; et quibus ungues curui referuntur ad aues curuorum unguium; quibus pedum digiti coniuncti sunt stercoreosi referuntur ad ortigas strutorum pedum lacuum.

q Vibuscunq; ea que circa cauillas sunt nervosa & articulosa fortes sunt; secundum animam referuntur ad masculinum genus. Quicunq; autem sunt carnosae cauillas; & inarticulati; moles; secundum animam referuntur ad femininum genus.

q Vicunq; crura habent articulata et nervosa & forma; fortes secundum animam referuntur ad masculinum genus. Quicunq; crura subtilia nervosa habent; luxuriosi referuntur ad aues. Quicunq; crura superflua habent; & sint parum dirrupta odibiles & inuerecundi referuntur ad apparentem dicentiam. Qui sunt secundum genua subtiles medi et referuntur ad superapparentem conuenientiam.

q Vicunq; habent coxas offeas & nervosas fortes sunt; referuntur ad masculinum genus. Quicunq; habent coxas carnosas & offeas molles sunt; & referuntur ad femininum genus.

q Vicunq; pecten offeum acutum habent; sunt fortes. Quicunq; carnosum pinguem habent; molles. Quicunq; autem secundum modicam carnem sicut desiccata; mali moris sunt; referuntur ad simias.

q Vicunq; autem bene liberosi sunt; amatores ferarum referuntur ad canes & leones. Videbit utique aliquis et canes ualde uenatores liberosos esse.

q Vicunq; autem ea sunt circa uentrem pingua bene fortes referuntur ad masculinum. Quicunq; autem non pingues molles referuntur ad apparentem conuenientiam.

q Vicunq; autem spinam magnam et bene fortem habent; fortes sunt anima referuntur ad masculinum. Quicunq; autem spinam strictam et imbecilem habent; molles; referuntur ad femininum.

q Vicunq; autem bene costati fortes sunt; secundum animam referuntur ad masculinum. Quicunq; autem sunt non bene costati; molles sunt secundum animam; referuntur ad femininum genus. Quicunq; ex costis circummundi sunt; sicut inflati loquaces ut stultiloqui; referuntur ad boues; aut ranas.

q Vicunq; autēz maius habēt qđ ab umbilicō usq; ad extremum pectoris : qđ est ab extremitate pectoris ut ad colum; uoraces & insēbiles; uoraces quidem quia uentrem magnum habent quo appetūt cibum. Insēbiles autem angustum locum habēt; sensus repleti forti odoratione in recipiēdo cibum; ita q; sensus infirmos habent propter replectiōem ciborum magis q̄ indigētiā.

q Vicunq; autem pectus magnum habēt & articulatū; fortes sunt; secūdm animā referūtur ad masculinū.

q Vicunq; autē methafrenon habēt magnum & bene carnosum articulatū; fortes sūt secūdm animā referuntur ad masculinū. Quicunq; autem imbecille & non carnosum & inarticulatū; molles sūt; secūdm animā referuntur ad femininū.

q Vicunq; autem methafron curuum ē; ualde masculi ad p<sup>9</sup> cōcurrētes; mali moris sūt; referuntur ad apparentē conuenientiam; quia pereunt anteriora deferētia iudei. Quicunq; autem methafrenon eminēs habent; thaimi & non intelligibiles; referuntur ad equos. Quoniam autem neq; curuum uehementer oportet esse; neq; cōcauum methafrenon querendū bene nāti.

q Vicunq; masculi eminēte & spatule; fortes sūt; secūdm animā referūtur ad masculinū. Quicunq; masculi imbeciles inarticulati molles sūt; secūdm animā referuntur ad femininū; hoc dico que dixi de pedib<sup>9</sup> & coxis.

q Vibuscūq; autē spatule bene solute sunt; liberales sūt; secūdm animā referuntur ab apparēte; quia conuenit apparenti forme liberalitas. Quibus uero difficulter solubiles conuulse; illiberales; referūtur ad apparētez conueniētiā.

q Vicunq; autem ea que sūt circa clauem coli bene solubilia se sensu nō bene solubilibus existentibus circa clauē facile mobilem motum sensuum recipiūt. Quibus uero circa clauē conclusa sūt; insēbiles; difficulter enim insolubilib<sup>9</sup> existentibus his que circa clauē impotentes sunt recipere motum sensuum.

q Vicunq; autem colum grossum habent; fortes sunt; secūdm animā referuntur ad masculinū. Quicunq; autem habent subtile; imbeciles sūt; referuntur ad femininū;

Quibuscunq; collū grossum & carnosum iracūdi; referuntur ad iracūdos tauros. Quibuscunq; autem est bene magnum nō ualde grossū magnanimi; referūtur ad leones. Quibuscunq; est lōgum non subtile timidi sūt; referunt ad ceruos. Quibus ei3 breue ualde dolosi & isidiatores; referunt ad lupos.

q Vicunq; autē sunt labia subtilia & i extremitatibus relaxata; qd superius labium ad inferius protēdatur ad cōiunctionem labiorū magnanimi sūt; referuntur ad leones. Videbit utiq; aliquis hoc & i magnis & fortib9 canibus; quib9 labia subtilia dura circa dentes caninos freminētes; qui ita hnt nobiles; referuntur ad lues. Qui aute3 grossa labia habēt & superius inferiori protēdens fatū; referunt ad asinos.

q Vicunq; aute3 superius labium & gingiuas preeminentia habent; amatores sūt contumeliarū; refe. ad canes.

q Vicunq; autem nasum extremū grossum habēt; richimi sunt. i. facile animum habent ad cōcupiscendum; referūtur ad boues. Quicunq; autē nasum i extremitate grossum habent; insēsibiles sunt; referuntur ad lues. Quicunq; autē nasus extremum acutum habēt; difficulter miscibiles sūt; referuntur ad canes. Quicunq; autē nasum habent rotundum & obtusū; magnanini; referūtur ad leones. Quicunq; nasum extremum subtilem habent; auriculares; qui habēt a fronte mox curuū; dicuntur uerecundi sūt; referunt ad coruos. Quicunq; autē aquilum habent inarticulatū in frōte magnanimi; referunt ad aquilam. Quicunq; autem nasum concauū habēt qui sunt autem frontem rotūdā; & sursum eminens rotundū; luxuriosi; referuntur ad gallos. Quicunq; autem finium luxuriosi; referunt ad ceruos. Quicunq; aute3 nares aut nares sūt aperte iracundi referūtur ad passionem q fit in ira.

q Vicunq; faciem carnosā habent richimi. i. facile cōcupiscibiles sūt; referūtur ad boues. Quicunq; faciē macelē tam habent solliciti; quicunq; autem carnosā timidi; referuntur ad asinos & ceruos. Qui ualde paruam habēt pusilanimi; referuntur ad gater & asina3. Quibus faties magna tardi; referunt ad asinos et boues; quonia3 neq; paruam; neq; magnam oportet esse; medius habit9 utiq; horum erit conueniēs; quibus autem facies uidetur paruifica; illiberales sunt; referuntur ad aparentiam;

q Vibus autē qđ ab oculis tanq̃ lippitudines dependēt; amatores uini sūt referūtur ad passionē. Est ei; uehemēter cadens q; quando oculos lippitudines eminet amatores sōni referuntur ad passionem; quia ex sōno surgentib; dependēt que sunt in oculis. Quicunq; oculos paruos habēt pusillanimi referuntur ad apparētiā & simiā. Quicunq; uero habēt oculos magnos; referūtur ad bonēs. Igitur bene natū oportet; neq; magnōs; neq; paruos habere oculos.

q Vicunq; autem cōcauos habēt maliciosi; reducūtur ad simiā. Quicunq; habēt oculos eminentes fatui; referuntur ad apparētiā & asinos; quoniam neq; eminentiū oculorū; neq; concatorū oportet esse; medius utiq; habit; domi nabitur. Quicūq; autem parūz concavi; magnanimi; reducūt ad leones; quib; in plus mansueti referūtur ad boues.

q Vicunq; frontem paruam habēt indisciplinabiles; referuntur ad sues. Quicunq; habēt magnam ualde tardi; referuntur ad boēs. Quicunq; rotundam insensibiles; referuntur ad asinos. Qui autē longam superficiem insensibiles; referūtur ad canes. Quicunq; quadratā & moderatā; tamē frontem habēt; magnanimi; referūtur ad leones. Quicūq; autem tensam habēt; adulatores; referuntur ad passionem que fit. Quicūq; autem ob nebulosam audaces; referuntur ad taurū & leonem. Videbit utiq; aliquis in canib; quādo canes blandi sunt ualde quietā frōtem habēt; quādo autē connebulosus habitus audaciā significant; tranquillitas autē adulationem medius habitus utiq; horum bene decēter se habet. Quicunq; tristēm habent frontem mesti sūt; referuntur ad passionem; quoniam mesti tristēm habent faciem. Qui autem obscuram & dimissam plantum sunt; referuntur ad passiones; quia plantim dimissi sūt.

q Vicunque autem habent magnū caput; sēsitiui; referuntur ad asinos; qui habent capita pineata inuerecundi; referuntur ad habētes unguēs curuos.

q Vicunq; aures paruas habēt insinuales sūt. Quicunq; autem magnas asinini. Videbit utiq; aliquis & canū ob ramos moderatos aures habere.

q Vicūq; autem sūt ualde nigri; timidi; referūtur ad egypcios et ethyopes. Albi autem ualde timidi sunt; referunt; ad mu

lires. Color autem qui cōfert ad fortitudinem est mediū ho-  
rū oportet esse flauī boni animā sūt; referūtur ad leones. Rubei  
ualde astuti referūtur ad uulpes: pallidi sūt; turbati sunt colo-  
re; timidi sūt; referūtur ad passionem que sūt ex timore. Qui  
autem sūt mellei colores: desiccati sūt frigida difficiliter frigi-  
da mobilia difficiliter mobilib⁹ existētib⁹ his que iuxta sunt  
corpus; erunt utique tardi quibus color rubeus est: acuti sunt;  
quia omnia que sunt secūdum corp⁹ a motu calefacta erube-  
scunt; quibus color flameus est: manifesti; quia ea que sunt in  
corpore uehementer calefacta flameum colorem habent. Qui  
autem sunt extreme: calefacti sunt: manifesti utique sunt.  
Quibus autem ea que sunt circa pectus superflameus ē color:  
difficiliter irascibiles sūt; referuntur ad passionem. Iratis nāq;  
superattendūtur ea que sunt circa pectus. Quibus autē ea que  
sunt circa collum & tempora uene distense sunt difficiliter ira-  
scibiles referūtur ad passionem; quia iratis hic accidūt quibus  
facies supererubescens est; uerecundi sūt; referūtur ad passionē  
quia uerecūditatis supererubescit facies: quib⁹ gene supereru-  
bescunt. Ebrii uel amatores uini referūtur ad passionem: quia  
ebriis supererubescunt gene. Quibus autem oculi supereru-  
bescunt egressiui ab ira referuntur ad passionem: quia qui ab  
ira sunt egressiui erubescunt oculos. Quibus autem oculi ual-  
de nigri; timidi; nigri autem color ualde uisus est timiditatem  
significare. Qui autem nō sūt ualde nigri sed declinantes ad  
flauum colorem boni animi sunt. Quibus autem oculi glau-  
ci aut albi timidi sunt; uisus est albus color timiditatem signi-  
ficare. Qui autem non sūt glauci sed caropi boni animi sunt;  
referuntur ad leones et aquilas. Quibus autem uinosi mama-  
ri sunt; referūtur ad capras; quibus autem ignei sunt inuerecū-  
di referūtur ad canes. Qui autem oculos discoloratos habent  
& turbatos timidi referūtur ad passionem: quia qui timuerūt  
pallidi fiūt colore nō equaliter. Quicūq; oculos lutētes habēt  
luxuriosi referūtur ad cōruos et gallos.

q Vicūq; hñt tybias pilosas ueneri sunt; refe. ad hyrcos.

Quicūq; at ea q sūt circa pect⁹ et uentrē ualde pilosa  
hñt; nūquā i eisdē pseuerāt re. ad aues: q̄a hec & pectus & uen-  
trē ualde pilosa hñt. Quicūq; pectora hñt ualde nuda uel nō  
pilosa inuerecūdi sunt re. ad mulieres; qm̄ iḡr ñ o3 ualde pilosa

esse neq; nuda. Quicūq; musculos spatularū pilosos habent nūquam i eisdem perseverant; refe. ad aues. Quicūq; dorsum ut spinam pilosam ualde inuerecūdi sūt; referūtur ad bestias. Quicūq; autem colū retro pilosum hñt; liberales sūt; refe. ad leones. Quicūq; autē acuti boni animi re. ad canes. Quicūq; habēt supercilia simul tristes sunt refe. ad similitudines passi onis. Quicūq; supercilia diuulsa habent ante nasum et diuul sa usq; ad tempora fatui sūt re. ad poros. Qui erectos pilos ha bent in capite timidi re. ad passiones; quia timētes facti erigū tur uel erigēt. Quicūq; capilos uehementer crispōs habent; ti midi re ad passiones quoniā igitur rigentes & uehementer cri spi timiditatē ferunt qui in extremitate sūt crispī; ad bonum animū refe. Quicūq; aut frontis qd est ante caput eleuatū ha bēt; liberales sūt. re. ad leones. Quicūq; caput oblongum ha bēt; et capilos ad frontē iuxta nasū liberales refe. ad decentem apparentiam. De manus et cubiti et brachii motu idē referun tur. Quicūq; musculis spatulay rectis tēlis gallinatiōes refe. ad equos qui spatulis mouētur; curui sūt sapientes refe. ad leo nes. Quicūq; at pedibus peruersis ambulātes & crurib; semi nis refe. ad mulieres. Quicūq; aut corporibus cui cōtorquen tes se & fricātes se adultores sūt; refe. ad passiones. Inclinati autem ad dextrā in ambulādo omedi sūt; refe. ad apparentem decentiam. Quicūq; habent oculos bene mobiles acutirapti res; refe. ad ancipites. Quicūq; palpebrizāt; timidi; quia i ocu lis primi mouētur; qui oculos frequēti tēpore mouētes tinctu rā albiginis i oculo intellectu. Si, n. alicui notio uehemēter fi at māifestat et uisus.

Qui magna uociferat grauiter iniuriosi refe. ad asinos. Quicūq; at uocant a graui icipiētes & finiunt i acutū iracūdi plārum refe. ad boues & ad decētiā uocis. Quicūq; autem uocibus acutis & mollib; ruptis loquātur omedire. ad mulieres et ad decētiā. Quicūq; graui uocāt magrī nō per plexū re. ad fortes canes & decētiā. Quicūq; molle sine tē sione uocāt māsuēti refe. ad oues. Quicūq; uocāt acute et for titer iracundi refe. ad capras

Artu ualde acuti sunt; motu enim sāguinis parū locū cōtinēte; et motus uelociter ualde accedunt ad sapere. Qui autem sunt ualde magni tardi; motu enim sanguinis ma

gnū locū cōtinente motus tarde accedunt ad sapere : Quicūq;  
autē paruorū siccis carnis utētes sunt autem et coloribus aut  
per caliditatez corporibus superfluunt nihil perficiunt : Existē  
te enim moto in paruo et ueloci propter igneuz nunquā secun  
dū idem est sapere si aliud in aliud prius q̄ q̄ superficiat . Qui  
cūq; magnorum humidis carnib⁹ utētes aut et colore p̄ frigidi  
tatē non pmittit aliquid accedens ad sapere. Quicūq; autē par  
uorū & humidis carnib⁹ utētes & colorib⁹ propter frigiditatez  
fiunt perfectū existēte enim motu in puero difficiliter mobile  
cōplectiōis cōmensurationē p̄buit p̄mū perficere . Quicūq;  
magnorum duris carnib⁹ utentes sunt & coloribus per calidi  
tatē fiunt perfectum & sensitiui magnitudinis superabūdantiā  
carniū coloris caliditas acquisiuit: quia cōmensuratum esse ad  
p̄ficiendū excedētia igitur corpore magnitudinib⁹ aut puitu  
dinib⁹ deficiētia sint cōtinētia perfectiua sūt: et sicut ip̄fec  
ta dictum ē media natura horū ad sēsus optima & perfectissi  
ma: quibus utiq; supponit et debētia sēire moderatā oportet  
eē magnitudinē incōmēsurati astuti uel dolosi. Mēsurati utiq;  
erūt et fortes relationē aut cōmensurationem ad corporū bonū  
motionē et bonā natiuitatem reducendū sed non ad formā ma  
sculi sicut i principio dictū ē bene se hz : aut et omnia signa q̄  
cūq; predicta sūt referre ad apparentez cōuenientiā et in ma  
sculū et feminam: hec. n. perfectissima diuisione diuisa sunt et  
demonstratum ē masculina iustior & fortior & uniuersaliū  
dicere melior. Modi autē electione signorū alia aliis signis ma  
gis declarat manifeste subiectū. Manifestissima autē que i p̄n  
cipalissimis locis fiunt. P̄cipalissimus autem locus est qui est  
circa oculos et frontē et caput et faciem. Secūdus autem qui ē  
circa pectus et spatulas cōsequēter circa crura et pedes: que au  
tē circa uentrē minime. Omnino autem dicere ista loca manife  
stissima signa prebent : in quibus et sapientie plurime super  
apparentia fit.

Explicit phisionomia Aristo. Incipit liber de cā mot⁹ aīaliū.